

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B**

UREDBA SVETA (ES) št. 1466/97

z dne 7. julija 1997

o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik

(UL L 209, 2.8.1997, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Uredba Sveta (ES) št. 1055/2005 z dne 27. junija 2005	L 174	1	7.7.2005
► <u>M2</u>	Uredba (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011	L 306	12	23.11.2011

▼ B**UREDBA SVETA (ES) št. 1466/97**

z dne 7. julija 1997

o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik

ODDELEK 1

NAMEN UREDBE IN OPREDELITVE POJMOV

▼ M2*Člen 1*

Ta uredba določa pravila glede vsebine, predložitve, preverjanja in spremljanja programov za stabilnost in programov za konvergenco v okviru večstranskega nadzora Sveta in Komisije, zato da se v zgodnji fazi prepreči pojav čezmernega javnofinančnega primanjkljaja ter pospeši nadziranje in usklajevanje ekonomskih politik, s čimer se podpira uresničevanje ciljev Unije glede rasti in zaposlovanja.

Člen 2

Za namene te uredbe:

- (a) „sodelujoče države članice“ pomeni tiste države članice, katerih valuta je euro, in
- (b) „nesodelujoče države članice“ pomeni države članice ki niso tiste, katerih valuta je euro.

ODDELEK 1-A

EVROPSKI SEMESTER ZA USKLAJEVANJE EKONOMSKIH POLITIK*Člen 2-a*

1. Za zagotavljanje tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic Svet izvaja večstranski nadzor kot sestavni del evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

2. Evropski semester vključuje:

- (a) oblikovanje in nadziranje izvajanja širših smernic ekonomskih politik držav članic in Unije (širše smernice ekonomskih politik) v skladu s členom 121(2) PDEU;
- (b) oblikovanje in preverjanje izvajanja smernic za zaposlovanje, ki jih morajo države članice upoštevati v skladu s členom 148(2) PDEU (smernice za zaposlovanje);
- (c) predložitev in oceno programov za stabilnost ali konvergenco držav članic na podlagi te uredbe;

▼ M2

- (d) predložitev in oceno nacionalnih programov reform držav članic, ki podpirajo strategijo Unije za rast in delovna mesta ter ki so vzpostavljeni v skladu s smernicami iz točk a) in b) ter splošnimi usmeritvami za države članice, ki sta jih izdala Komisija in Evropski svet na začetku letnega cikla nadzora;
- (e) nadzor za preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij iz Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij ⁽¹⁾.

3. Da se v okviru evropskega semestra zagotovi pravočasno in integrirano svetovanje glede namer makrofiskalnih in makrostrukturnih politik Svet, praviloma po oceni teh programov na podlagi priporočil Komisije, državam članicam posreduje usmeritve, pri čemer celovito upošteva pravne instrumente iz členov 121 in 148 PDEU ter iz te uredbe in Uredbe (EU) št. 1176/2011.

Države članice upoštevajo te usmeritve pri oblikovanju svoje ekonomske, zaposlovalne in proračunske politike pred sprejetjem bistvenih odločitev glede nacionalnega proračuna za naslednja leta. Komisija spremlja napredek.

Če država članica ne upošteva prejetih usmeritev, temu lahko sledijo:

- (a) dodatna priporočila za sprejetje posebnih ukrepov;
- (b) opozorilo Komisije v skladu s členom 121(4) PDEU;
- (c) ukrepi v skladu s to uredbo, Uredbo (ES) št. 1467/97 ali Uredbo (EU) št. 1176/2011.

Komisija nad izvajanjem ukrepov opravlja okrepljen nadzor, ki lahko vključuje nadzorne misije iz člena -11 te uredbe.

4. Da bi povečali preglednost, lastništvo in odgovornost za sprejete odločitve, Evropski parlament ustrezno sodeluje v evropskem semestru zlasti preko ekonomskega dialoga, izvedenega v skladu s členom 2-ab te uredbe. V okviru evropskega semestra se po potrebi posvetuje z Ekonomsko-finančnim odborom, Odborom za ekonomsko politiko, Odborom za zaposlovanje in Odborom za socialno zaščito. Po potrebi so v okvir evropskega semestra pri glavnih vprašanjih vključene tudi zadevne interesne skupine, zlasti socialni partnerji, v skladu z določbami PDEU ter nacionalnimi pravnimi in političnimi ureditvami.

⁽¹⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

▼ **M2**

V skladu s členom 121 PDEU predsednik Sveta in Komisija ter po potrebi tudi predsednik Euroskupine letno poročajo Evropskemu parlamentu in Evropskemu svetu o rezultatih večstranskega nadzora. To poročanje bi moralo biti sestavni del ekonomskega dialoga iz člena 2-ab te uredbe.

ODDELEK 1-AA

EKONOMSKI DIALOG*Člen 2-ab*

1. Za okrepitev dialoga med institucijami Unije, zlasti Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo, ter za zagotovitev večje preglednosti in odgovornosti lahko pristojni odbor Evropskega parlamenta povabi predsednika Sveta, Komisijo in po potrebi predsednika Evropskega sveta ali predsednika Euroskupine, da nastopijo pred odborom in razpravljajo o:

- (a) informacijah o širših smernicah ekonomskih politik v iz člena 121(2) PDEU, ki jih odboru posreduje Svet;
- (b) splošnih usmeritvah za države članice, ki jih je izdala Komisija na začetku letnega cikla nadzora;
- (c) vseh sklepov Evropskega sveta glede usmeritev ekonomskih politik v okviru evropskega semestra;
- (d) rezultatov večstranskega nadzora, izvedenega v skladu s to uredbo;
- (e) vseh sklepov Evropskega sveta glede usmeritev in rezultatov večstranskega nadzora;
- (f) vseh pregledov izvajanja večstranskega nadzora na koncu evropskega semestra;
- (g) priporočil Sveta, naslovljenih na države članice v skladu s členom 121(4) PDEU v primeru znatnega odklona in poročilu Sveta Evropskemu svetu, kot je opredeljeno v členih 6(2) in 10(2) te uredbe;

2. Od Sveta se praviloma pričakuje, da sledi priporočilom in predlogom Komisije ali da svoje stališče javno obrazloži.

3. Pristojni odbor Evropskega parlamenta lahko v skladu s členom 6(2) ali 10(2) ponudi državi članici, ki jo zadeva priporočilo Sveta, možnost, da sodeluje pri izmenjavi mnenj.

▼ M2

4. Svet in Komisija redno obveščata Evropski parlament o uporabi te uredbe.

▼ M1

ODDELEK 1A

SREDNJEROČNI PRORAČUNSKI CILJI

▼ M2*Člen 2a*

Srednjeročni proračunski cilj za proračunsko stanje je za vsako državo članico različen. Ti srednjeročni proračunski cilji, specifični za vsako državo članico, lahko odstopajo od zahteve po proračunskem stanju blizu ravnotežja ali v presežku, če je obenem poskrbljeno za varnostni razmik do razmerja 3 % javnofinančnega primanjkljaja v BDP. Srednjeročni proračunski cilji zagotovijo vzdržnost javnih financ ali hiter napredek pri doseganju vzdržnosti, obenem pa omogočijo proračunski manevrski prostor, zlasti ob upoštevanju potrebe po javnih naložbah.

Ob upoštevanju teh dejavnikov so srednjeročni proračunski cilji, specifični za vsako državo članico, za sodelujoče države članice in za države članice, ki sodelujejo v MMT2, določeni v okviru razpona, opredeljenega med -1 % BDP in uravnoveženim ciklično prilagojenim proračunskim saldom ali ciklično prilagojenim proračunskim presežkom, ob neupoštevanju enkratnih in začasnih ukrepov.

Srednjeročni proračunski cilj se pregleda vsaka tri leta. Srednjeročni proračunski cilj države članice se lahko dodatno pregleda v primeru izvedbe strukturne reforme, ki bi močno vplivala na vzdržnost javnih financ.

V skladu s Poglavljem IV Direktive Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah za proračunske okvire držav članic ⁽¹⁾ je spoštovanje srednjeročnega proračunskega cilja vključeno v nacionalne srednjeročne proračunske okvire.

▼ B

ODDELEK 2

PROGRAMI ZA STABILNOST

Člen 3▼ M2

1. Vsaka sodelujoča država članica predloži Svetu in Komisiji podatke, potrebne za izvajanje rednega večstranskega nadzora iz člena 121 PDEU, v obliki programa za stabilnost, ki predstavlja eno od ključnih podlag za vzdržnost javnih financ, ki je pogoj za stabilnost cen, močno trajnostno rast in ustvarjanje delovnih mest.

▼ B

2. Program za stabilnost vsebuje naslednje podatke:

⁽¹⁾ UL L 306, 23.11.2011, str. 41.

▼ M2

- (a) srednjeročni proračunski cilj in prilagoditveno pot javnofinančnega salda kot deleža BDP za doseganje tega cilja, predvideno gibanje deleža dolga sektorja države, predvideno gibanje rasti državnih odhodkov, vključno z ustrežno predvidenimi sredstvi za bruto naložbe v osnovna sredstva, zlasti ob upoštevanju pogojev in meril za rasti odhodkov iz člena 5(1), predvideni potek rasti državnih prihodkov ob nespremenjeni politiki ter količinsko opredelitev načrtovanih diskrecijskih ukrepov glede prihodkov;
- (aa) podatke o implicitnih obveznostih, povezanih s staranjem, in o pogojnih obveznostih, kot so državna jamstva, z možnim velikim vplivom na javnofinančne račune;
- (ab) podatke o skladnosti programa za stabilnost s širšimi smernicami ekonomskih politik in nacionalnim programom reform;
- (b) temeljne predpostavke glede predvidenih gospodarskih gibanj in ključnih ekonomskih spremenljivk, ki so pomembne za uresničevanje programov za stabilnost, kot so javni investicijski odhodki, rast realnega BDP, zaposlenost in inflacija;
- (c) količinsko oceno proračunskih in drugih ukrepov ekonomske politike, sprejetih ali predlaganih za doseg ciljev iz programa, ki vsebuje analizo stroškov in koristi večjih strukturnih reform, ki imajo neposredne dolgoročne pozitivne proračunske učinke, vključno s spodbujanjem trajnostne potencialne rasti;

▼ B

- (d) analiza vpliva sprememb temeljnih gospodarskih postavk na stanje državnega proračuna in dolga;

▼ M1

- (e) če je primerno, razloge za odklon od zahtevane prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja.

▼ M2

2a. Program za stabilnost temelji na najverjetnejšem makrofiskalnem scenariju ali na bolj previdnem scenariju. Makroekonomske in proračunske napovedi se primerjajo z najnovejšimi napovedmi Komisije in, če je primerno, napovedmi drugih neodvisnih organov. Bistvene razlike med izbranim makrofiskalnim scenarijem in napovedjo Komisije morajo biti obrazložene, zlasti če je raven ali rast zunanjih predpostavk znatno drugačna od vrednosti iz napovedi Komisije.

Natančna narava podatkov iz točk (a), (aa), (b), (c) in (d) odstavka 2 se določi v usklajenem okviru, ki ga določi Komisija v sodelovanju z državami članicami.

▼ M2

3. Podatki o gibanju javnofinančnega salda in deleža dolga, rasti državnih odhodkov, načrtovanem gibanju rasti državnih prihodkov ob nespremenjeni politiki, količinsko primerno opredeljenih načrtovanih diskrecijskih ukrepih glede prihodkov, in temeljnih ekonomskih predpostavkah iz točk (a) in (b) odstavka 2 so prikazani na letni osnovi za minulo leto in tekoče leto ter še vsaj za prihodnja tri leta.

4. V vsak program se vključijo tudi podatki o poteku njegove obravnave v okviru nacionalnih postopkov, zlasti o tem, ali je bil program predložen nacionalnemu parlamentu in ali je nacionalni parlament imel možnost, da razpravlja o mnenju Sveta o prejšnjem programu oziroma, če je ustrezno, o vsakem priporočilu ali opozorilu, in ali je parlament program potrdil.

Člen 4

1. Programi za stabilnost se predložijo vsako leto aprila, po možnosti do sredine tega meseca, najpozneje pa do 30. aprila.

2. Države članice svoje programe za stabilnost objavijo.

Člen 5

1. Svet na podlagi ocene Komisije in Ekonomsko-finančnega odbora v okviru večstranskega nadzora iz člena 121 PDEU preuči srednjeročne proračunske cilje, ki jih predstavijo zadevne države članice v svojih programih za stabilnost, preveri, ali so ekonomske predpostavke, na katerih temelji program, verjetne, ali so prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja ustrezne, vključno z upoštevanjem spremljajoče prilagoditvene poti za delež dolga, in ali ukrepi, sprejeti ali predlagani za upoštevanje teh prilagoditvenih poti, zadoščajo za uresničitev srednjeročnega cilja v okviru cikla.

Svet in Komisija pri oceni prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja preučita, ali si zadevna država članica prizadeva za ustrezno letno izboljšanje svojega ciklično prilagojenega proračunskega stanja z izločenimi enkratnimi in začasnimi ukrepi, ki je potrebno za doseg srednjeročnega proračunskega cilja, pri čemer je merilo 0,5 % BDP. Za države članice, katerih raven dolga presega 60 % BDP ali za države članice z izrazitim tveganjem glede splošne vzdržnosti dolga, Svet in Komisija preučita, ali je letno izboljšanje ciklično prilagojenega proračunskega salda z izločenimi enkratnimi in drugimi začasnimi ukrepi višje od 0,5 % BDP. Svet in Komisija pri oceni upoštevata, ali so prizadevanja za prilagajanje večja v času dobrih ekonomskih razmer, medtem ko so lahko prizadevanja v času slabih ekonomskih razmer manjša. Zlasti se upoštevajo izredni prihodki in izpad prihodkov.

▼ M2

Zadosten napredek pri doseganju srednjeročnega proračunskega cilja se oceni na podlagi splošne ocene s strukturnim saldrom kot referenco, vključno z analizo odhodkov po odbitku diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov. V ta namen Svet in Komisija ocenita, ali je gibanje rasti državnih odhodkov, ob sočasnem upoštevanju učinka ukrepov, sprejetih ali načrtovanih na strani prihodkov, v skladu z naslednjimi pogoji:

- (a) za države članice, ki so dosegle srednjeročni proračunski cilj, letna rast odhodkov ne preseže referenčne srednjeročne stopnje potencialne rasti BDP, razen če je presežek izravnani z diskrecijskimi ukrepi na strani prihodkov;
- (b) za države članice, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega proračunskega cilja, letna rast odhodkov ne preseže stopnje pod referenčno srednjeročno stopnjo potencialne rasti BDP, razen če je presežek izravnani z diskrecijskimi ukrepi na strani prihodkov. Razlika med rastjo državnih odhodkov v primerjavi z referenčno srednjeročno stopnjo potencialne rasti BDP je določena tako, da se zagotovi ustrezna prilagoditev v smeri srednjeročnega proračunskega cilja;
- (c) za države članice, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega proračunskega cilja, se diskrecijska zmanjšanja posameznih vrst državnih prihodkov izravnavajo bodisi z zmanjšanjem odhodkov bodisi z diskrecijskimi povečanjem drugih vrst državnih prihodkov ali z obojim.

Ta znesek odhodkov ne zajema odhodkov za obresti, odhodkov za programe Unije, v celoti izravnanih s prihodki iz skladov Unije, in nediskrecijskih sprememb pri odhodkih za nadomestila za brezposelnost.

Presežek rasti odhodkov nad srednjeročno referenco se ne šteje za kršitev referenčnega merila, kolikor je v celoti izravnani z zakonsko določenimi povečanjem prihodkov.

Referenčna srednjeročna stopnja potencialne rasti BDP se določi na podlagi napovedi za prihodnje in ocen za preteklo obdobje. Napovedi se posodablajo v rednih časovnih presledkih. Komisija objavi metodo izračuna teh napovedi in na njeni podlagi izračunano referenčno srednjeročno stopnjo potencialne rasti BDP.

Svet in Komisija pri določanju prilagoditvenih poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja za države članice, ki še niso dosegle tega cilja, in pri odobritvi začasnega odklona od tega cilja za države članice, ki so ga že dosegle, pod pogojem, da se do referenčne vrednosti za primanjkljaj ohrani ustrezní varnostni razmik in se pričakuje vrnitev proračunskega stanja v programskem obdobju na srednjeročni proračunski cilj, upoštevata izvajanje večjih strukturnih reform, ki imajo neposredne dolgoročne pozitivne proračunske učinke, vključno s spodbujanjem potencialne trajnostne rasti, in s tem preverljiv učinek na dolgoročno vzdržnost javnih financ.

▼ M2

Posebna pozornost se nameni pokojninskim reformam, ki uvajajo večstebni sistem, ki vključuje obvezen, v celoti naložbeni pokojninski steber. Državam članicam, ki izvajajo takšne reforme, se dovoli odklon od prilagoditvene poti za doseg njihovega srednjeročnega proračunskega cilja ali od samega cilja, pri čemer odklon odraža znesek, ki ga predstavlja neposredni dodatni vpliv reforme na javnofinančni saldo, pod pogojem, da se ohrani ustrezen varnostni razmik do referenčne vrednosti za primanjkljaj.

Svet in Komisija poleg tega preverita, ali program za stabilnost prispeva k doseganju trajnostne in realne konvergence v euroobmočju in k tesnejšemu usklajevanju ekonomskih politik ter ali je ekonomska politika zadevne države članice skladna s širšimi smernicami ekonomskih politik in smernicami za zaposlovanje držav članic in Unije.

V primeru neobičajnega dogodka, na katerega zadevna država članica ne more vplivati in ki ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja države, ali v obdobjih resnega gospodarskega upada v euroobmočju ali celotni Uniji se lahko državam članicam dovoli začasen odklon od prilagoditvene poti za doseganje srednjeročnega proračunskega cilja iz tretjega pododstavka, pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti.

2. Svet in Komisija pregledata program za stabilnost v največ treh mesecih po njegovi predložitvi. Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom po potrebi sprejme mnenje o programu. Če Svet v skladu s členom 121 PDEU meni, da bi bilo treba cilje in vsebino programa okrepiti še posebej v zvezi s prilagoditveno potjo za doseganje srednjeročnega proračunskega cilja, v svojem mnenju državo članico pozove, naj prilagodi svoj program.

Člen 6

1. Svet in Komisija v okviru večstranskega nadzora v skladu s členom 121(3) PDEU na podlagi posredovanih podatkov sodelujočih držav članic ter ocen Komisije in Ekonomsko-finančnega odbora, spremljata uresničevanje programov za stabilnost, še zlasti pa ugotovljata, ali se proračunsko stanje znatno odmika ali se utegne odmakniti od srednjeročnega proračunskega cilja ali ustreznih prilagoditvenih poti za njegovo doseg.

2. V primeru znatnih ugotovljenih odklonov od prilagoditvene poti za doseganje srednjeročnega proračunskega cilja, kot je navedeno v tretjem pododstavku člena 5(1) te uredbe, in da bi preprečili nastanek čezmernega primanjkljaja, Komisija v skladu s členom 121(4) PDEU zadevni državi članici pošlje opozorilo.

Svet v enem mesecu od dneva sprejetja opozorila iz prvega pododstavka preuči položaj in na podlagi priporočila Komisije, ki temelji na členu 121(4) PDEU, sprejme priporočilo za potrebne ukrepe. V priporočilu je določen največ petmesečni rok za odpravo odklona. Rok se skrajša na tri mesece, če Komisija v svojem opozorilu meni, da je položaj posebno resen in zahteva nujno ukrepanje. Svet na predlog Komisije priporočilo objavi.

▼ M2

Zadevna država članica v roku, ki ga določi Svet v priporočilu v skladu s členom 121(4) PDEU, Svetu poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi priporočila.

Če zadevna država članica ne sprejme primernih ukrepov v roku, ki ga določi Svet v priporočilu iz drugega pododstavka, Komisija nemudoma priporoči Svetu, naj s kvalificirano večino sprejme sklep, v katerem ugotovi, da učinkoviti ukrepi niso bili sprejeti. Istočasno lahko Komisija Svetu priporoči, naj sprejme revidirano priporočilo v skladu s členom 121(4) PDEU o potrebnih ukrepih.

Če Svet ne sprejme sklepa na priporočilo Komisije, da ni bilo sprejetih učinkovitih ukrepov, in če zadevna država članica še vedno ne sprejme primernih ukrepov, Komisija mesec dni po svojem prvem priporočilu Svetu priporoči, naj sprejme sklep, v katerem ugotovi, da učinkoviti ukrepi niso bili sprejeti. Šteje se, da je Svet sklep sprejel, razen če se z navadno večino ne odloči za zavrnitev priporočila v desetih dneh od dneva, ko ga je Komisija sprejela. Istočasno lahko Komisija Svetu priporoči, naj sprejme revidirano priporočilo v skladu s členom 121(4) PDEU o potrebnih ukrepih.

Pri sprejemanju sklepa o neupoštevanju priporočil iz četrtega in petega pododstavka glasujejo samo člani Sveta, ki predstavljajo sodelujoče države članice, pri čemer se ne upošteva glas člana Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico.

Svet o sprejetem sklepu pošlje uradno poročilo Evropskemu svetu.

3. Odklon od srednjeročnega proračunskega cilja ali od ustrezne prilagoditvene poti za njegovo doseglo se ovrednoti na podlagi splošne ocene s strukturnim saldov kot referenco, vključno z analizo odhodkov po odbitku diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, kot je določeno v členu 5(1).

Ocena o tem, ali je odklon znatno, vključuje zlasti naslednji merili:

- (a) za državo članico, ki ni dosegla srednjeročnega proračunskega cilja, se pri oceni spremembe strukturnega salda šteje, da je odklon znatno, če znaša najmanj 0,5 % BDP v posameznem letu ali najmanj 0,25 % BDP na povprečni letni ravni v dveh zaporednih letih;
- (b) pri oceni gibanja odhodkov po odbitku diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov se šteje, da je odklon znatno, če njegov skupni učinek na javnofinančni saldo dosega najmanj 0,5 % BDP v posameznem letu ali skupaj v dveh zaporednih letih.

Odklon pri gibanju odhodkov se ne šteje za znatno, če je zadevna država članica preseгла srednjeročni proračunski cilj, ob upoštevanju možnosti, da gre za znatne izredne prihodke, in če proračunski načrti, predstavljeni v programu za stabilnost, ne ogrožajo tega cilja v programskem obdobju.

▼ M2

Odklon se prav tako lahko ne upošteva, če ga povzroči izreden dogodek, na katerega zadevna država članica ne more vplivati in ki ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja države, ali nastane zaradi resnega gospodarskega upada v euroobmočju ali celotni Uniji, pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti.

▼ B

ODDELEK 3

PROGRAMI ZA KONVERGENCO

*Člen 7***▼ M2**

1. Vsaka nesodelujoča država članica predloži Svetu in Komisiji podatke, potrebne za izvajanje rednega večstranskega nadzora v skladu s členom 121 PDEU, v obliki programa za konvergenco, ki predstavlja eno od ključnih podlag za vzdržnost javnih financ, ki je pogoj za stabilnost cen, močno trajnostno rast in ustvarjanje delovnih mest.

▼ B

2. Program za konvergenco vsebuje naslednje podatke, zlasti o spremenljivkah v zvezi s konvergenco:

▼ M2

(a) srednjeročni proračunski cilj in prilagoditveno pot javnofinančnega salda kot deleža BDP za doseganje tega cilja, predvideno gibanje deleža dolga sektorja države, predvideno gibanje rasti državnih odhodkov, vključno z ustreznimi predvidenimi sredstvi za bruto naložbe v osnovna sredstva, zlasti ob upoštevanju pogojev in meril za rasti odhodkov iz člena 9(1), predvideni potek rasti državnih prihodkov ob nespremenjeni politiki ter količinsko opredelitev načrtovanih diskrecijskih ukrepov glede prihodkov, srednjeročne cilje monetarne politike, razmerje med temi cilji ter stabilnostjo cen in deviznih tečajev ter dosego trajnostne konvergence;

(aa) podatke o implicitnih obveznostih, povezanih s staranjem, in o pogojnih obveznostih, kot so državna jamstva, z možnim velikim vplivom na javnofinančne račune;

(ab) podatke o skladnosti konvergenčnega programa s širšimi smernicami ekonomskih politik in nacionalnim programom reform;

(b) temeljne predpostavke glede predvidenih ekonomskih gibanj in ključnih ekonomskih spremenljivk, ki so pomembne za uresničevanje programa za konvergenco, kot so javni investicijski odhodki, rast realnega BDP, zaposlenost in inflacija;

▼ M2

- (c) količinsko oceno proračunskih in drugih ukrepov ekonomske politike, sprejetih ali predlaganih za doseg ciljev iz programa, ki vsebuje analizo stroškov in koristi večjih strukturnih reform, ki imajo neposredne dolgoročne pozitivne proračunske učinke, vključno s spodbujanjem trajnostne potencialne rasti;

▼ B

- (d) analiza vpliva sprememb temeljnih gospodarskih postavk na stanje državnega proračuna in dolga;

▼ M1

- (e) če je primerno, razloge za odklon od zahtevane prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja.

▼ M2

2a. Program za konvergenco temelji na najverjetnejšem makrofiskalnem scenariju ali na bolj previdnem scenariju. Makroekonomske in proračunske napovedi se primerjajo z najnovejšimi napovedmi Komisije in, če je primerno, napovedmi drugih neodvisnih organov. Bistvene razlike med izbranim makrofiskalnim scenarijem in napovedjo Komisije morajo biti obrazložene, zlasti če je raven ali rast zunanjih predpostavk znatno drugačna od vrednosti iz napovedi Komisije.

Natančna narava podatkov iz točk (a), (aa), (b), (c) in (d) odstavka 2 se določi v usklajenem okviru, ki ga določi Komisija v sodelovanju z državami članicami.

3. Podatki o gibanju javnofinančnega salda in deleža dolga, rasti državnih odhodkov, načrtovanem gibanju rasti državnih prihodkov ob nespremenjeni politiki, količinsko primerno opredeljenih načrtovanih diskrecijskih ukrepih glede prihodkov in temeljnih ekonomskih predpostavkah iz točk (a) in (b) odstavka 2 so prikazani na letni osnovi za minulo leto in tekoče leto ter še vsaj za prihodnja tri leta.

4. V program se vključijo tudi podatki o poteku njegove obravnave v okviru nacionalnih postopkov, zlasti o tem, ali je bil program predložen nacionalnemu parlamentu in ali je nacionalni parlament imel možnost, da razpravlja o mnenju Sveta o prejšnjem programu oziroma, če je ustrezno, o vsakem priporočilu ali opozorilu, in ali je parlament program potrdil.

Člen 8

1. Programi za konvergenco se predložijo vsako leto aprila, po možnosti do sredine tega meseca, najpozneje pa do 30. aprila.

2. Države članice svoje programe za konvergenco objavijo.

▼ M2*Člen 9*

1. Svet na podlagi ocene Komisije in Ekonomsko-finančnega odbora v okviru večstranskega nadzora iz člena 121 PDEU preuči srednjeročne proračunske cilje, ki jih predstavijo zadevne države članice v svojih programih za konvergenco, preveri, ali so ekonomske predpostavke, na katerih temelji program, verjetne, ali so prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja ustrezne, vključno z upoštevanjem spremljajoče prilagoditvene poti za delež dolga, in ali ukrepi, sprejeti ali predlagani za upoštevanje teh prilagoditvenih poti, zadoščajo za uresničitev srednjeročnega cilja v okviru cikla in za doseg trajnostne konvergence.

Svet in Komisija pri oceni prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja upoštevata, ali so prizadevanja za prilagajanje večja v času dobrih ekonomskih razmer, medtem ko so lahko prizadevanja v času slabih ekonomskih razmer manjša. Zlasti se upoštevajo izredni prihodki in izpad prihodkov. Za države članice, katerih raven dolga presega 60 % BDP, ali z izrazitim tveganjem glede splošne vzdržnosti dolga Svet in Komisija preučita, ali je letno izboljšanje ciklično prilagojenega proračunskega salda z izločenimi enkratnimi in drugimi začasnimi ukrepi višje od 0,5 % BDP. Svet in Komisija za države članice, ki sodelujejo v MMT2, preučita, ali si zadevna država članica prizadeva za primerno letno izboljšanje svojega ciklično prilagojenega proračunskega stanja z izločenimi enkratnimi in začasnimi ukrepi, ki so potrebni za doseg srednjeročnega proračunskega cilja, pri čemer je referenčno merilo 0,5 % BDP.

Zadosten napredek pri doseganju srednjeročnega proračunskega cilja se oceni na podlagi splošne ocene s strukturnim saldonom kot referenco, vključno z analizo odhodkov po odbitku diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov. V ta namen Svet in Komisija ocenita, ali je gibanje rasti državnih odhodkov, ob sočasnem upoštevanju učinka ukrepov, sprejetih ali načrtovanih na strani prihodkov, v skladu z naslednjimi pogoji:

- (a) za države članice, ki so dosegle srednjeročni proračunski cilj, letna rast odhodkov ne preseže referenčne srednjeročne stopnje potencialne rasti BDP, razen če je presežek izravnano z diskrecijskimi ukrepi na strani prihodkov;
- (b) za države članice, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega proračunskega cilja, letna rast odhodkov ne preseže stopnje pod referenčno srednjeročno stopnjo potencialne rasti BDP, razen če je presežek izravnano z diskrecijskimi ukrepi na strani prihodkov. Razlika med rastjo državnih odhodkov v primerjavi z referenčno srednjeročno stopnjo potencialne rasti BDP je določena tako, da se zagotovi ustrezna prilagoditev v smeri srednjeročnega proračunskega cilja;
- (c) za države članice, ki še niso dosegle svojega srednjeročnega proračunskega cilja, se diskrecijska zmanjšanja posameznih vrst državnih prihodkov izravnavajo bodisi z zmanjšanimi odhodki bodisi z diskrecijskimi povečanimi drugih vrst državnih prihodkov ali z obojim.

▼ M2

Ta znesek odhodkov ne zajema odhodkov za obresti, odhodkov za programe Unije, v celoti izravnanih s prihodki iz skladov Unije, in nediskrecijskih sprememb pri odhodkih za nadomestila za brezposelnost.

Presežek rasti odhodkov nad srednjeročno referenco se ne šteje za kršitev merila, kolikor je v celoti izravnano z zakonsko določenimi povečanji prihodkov.

Referenčna srednjeročna stopnja potencialne rasti BDP se določi na podlagi napovedi za prihodnje in ocen za preteklo obdobje. Napovedi se posodablajo v rednih časovnih presledkih. Komisija objavi metodo izračuna teh napovedi in na njeni podlagi izračunano referenčno srednjeročno stopnjo potencialne rasti BDP.

Svet in Komisija pri določanju prilagoditvenih poti za doseglo srednjeročnega proračunskega cilja za države članice, ki še niso dosegle tega cilja, in pri odobritvi začasnega odklona od tega cilja za države članice, ki so ga že dosegle, pod pogojem, da se do referenčne vrednosti za primanjkljaj ohrani ustrezeni varnostni razmik in se pričakuje vrnitev proračunskega stanja v programskem obdobju na srednjeročni proračunski cilj, upoštevata izvajanje večjih strukturnih reform, ki imajo neposredne dolgoročne pozitivne proračunske učinke, vključno s spodbujanjem potencialne trajnostne rasti, in s tem preverljiv učinek na dolgoročno vzdržnost javnih financ.

Posebna pozornost se nameni pokojninskim reformam, ki uvajajo večstebni sistem, ki vključuje obvezen, v celoti naložbeni pokojninski steber. Državam članicam, ki izvajajo takšne reforme, se dovoli odklon od prilagoditvene poti za doseglo njihovega srednjeročnega proračunskega cilja ali od samega cilja, pri čemer odklon odraža znesek, ki ga predstavlja neposredni dodatni vpliv reforme na javnofinančni saldo, pod pogojem, da se ohrani ustrezen varnostni razmik do referenčne vrednosti za primanjkljaj.

Svet in Komisija poleg tega preverita, ali program za konvergenco prispeva k doseganju trajnostne in realne konvergence in k tesnejšemu usklajevanju ekonomskih politik ter ali je ekonomska politika zadevne države članice skladna s širšimi smernicami ekonomskih politik in smernicami za zaposlovanje držav članic in Unije. Poleg tega Svet za države članice, ki sodelujejo v MMT2 preveri, ali program za konvergenco zagotavlja nemoteno sodelovanje v mehanizmu za določanje menjalnih tečajev.

▼ M2

V primeru neobičajnega dogodka, na katerega zadevna država članica ne more vplivati in ki ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja države, ali v obdobjih resnega gospodarskega upada v euroobmočju ali celotni Uniji se lahko državam članicam dovoli začasen odklon od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja iz tretjega pododstavka, pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti.

2. Svet in Komisija pregledata program za konvergenco v največ treh mesecih po njegovi predložitvi. Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom po potrebi sprejme mnenje o programu. Če Svet v skladu s členom 121 PDEU meni, da bi bilo treba cilje in vsebino programa okrepiti še posebej v zvezi s prilagoditveno potjo za doseg srednjeročnega proračunskega cilja, v svojem mnenju državo članico pozove, naj prilagodi svoj program.

Člen 10

1. Svet in Komisija v okviru večstranskega nadzora v skladu s členom 121(3) PDEU na podlagi posredovanih podatkov držav članic z odstopanjem ter ocen Komisije in Ekonomsko-finančnega odbora, spremljata uresničevanje programov za konvergenco, še zlasti pa ugotovljata, ali se proračunsko stanje znatno odmika ali se utegne odmakniti od srednjeročnega proračunskega cilja ali ustreznih prilagoditvenih poti za njegovo doseg.

Poleg tega Svet in Komisija spremljata tudi ekonomske politike nesoedujočih držav članic z vidika ciljev programov za konvergenco, da se zagotovi, da so njihove politike usmerjene k stabilnosti, in se tako izogne izkrivljanju realnih menjalnih tečajev in prekomernemu nihanju nominalnih menjalnih tečajev.

2. V primeru znatnih ugotovljenih odklonov od prilagoditvene poti za doseg srednjeročnega proračunskega cilja, kot je navedeno v tretjem pododstavku člena 9(1) te uredbe, in da bi preprečili nastanek čezmernega primanjkljaja, Komisija v skladu s členom 121(4) PDEU zadevni državi članici pošlje opozorilo.

Svet v enem mesecu od dneva sprejetja opozorila iz prvega pododstavka preuči položaj in na podlagi priporočila Komisije, ki temelji na členu 121(4) PDEU, sprejme priporočilo za potrebne ukrepe. V priporočilu je določen največ petmesečni rok za odpravo odklona. Rok se skrajša na tri mesece, če Komisija v svojem opozorilu meni, da je položaj posebno resen in zahteva nujno ukrepanje. Svet na predlog Komisije priporočilo objavi.

Zadevna država članica v roku, ki ga določi Svet v priporočilu v skladu s členom 121(4) PDEU, Svetu poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi priporočila.

▼ M2

Če zadevna država članica ne sprejme primernih ukrepov v roku, ki ga določi Svet v priporočilu iz drugega pododstavka, Komisija nemudoma priporoči Svetu, naj s kvalificirano večino sprejme sklep, v katerem ugotovi, da učinkoviti ukrepi niso bili sprejeti. Istočasno lahko Komisija Svetu priporoči, naj sprejme revidirano priporočilo v skladu s členom 121(4) PDEU o potrebnih ukrepih.

Če Svet ne sprejme sklepa na priporočilo Komisije, da učinkoviti ukrepi niso bili sprejeti, in če zadevna država članica še vedno ne sprejme primernih ukrepov, Komisija en mesec po svojem prvem priporočilu Svetu priporoči, naj sprejme sklep, v katerem ugotovi, da učinkoviti ukrepi niso bili sprejeti. Šteje se, da je Svet sklep sprejel, razen če se z navadno večino ne odloči za zavrnitev priporočila v desetih dneh od dneva, ko ga je Komisija sprejela. Istočasno lahko Komisija Svetu priporoči, naj sprejme revidirano priporočilo v skladu s členom 121(4) PDEU o potrebnih ukrepih.

Pri sprejemanju sklepa o neupoštevanju priporočil iz četrtega in petega pododstavka Svet odloča brez upoštevanja glasu člana Sveta, ki predstavlja zadevno državo članico.

Svet o sprejetem sklepu pošlje uradno poročilo Evropskemu svetu.

3. Odklon od srednjeročnega proračunskega cilja ali od ustrezne prilagoditvene poti za njegovo doseglo se ovrednoti na podlagi splošne ocene s strukturnim saldov kot referenco, vključno z analizo odhodkov po odbitku diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, kot je določeno v členu 9(1).

Ocena o tem, ali je odklon znoten, vključuje zlasti naslednji merili:

- (a) za državo članico, ki ni dosegla srednjeročnega proračunskega cilja, se pri oceni spremembe strukturnega salda šteje, da je odklon znoten, če znaša najmanj 0,5 % BDP v posameznem letu ali najmanj 0,25 % BDP na povprečni letni ravni v dveh zaporednih letih;
- (b) pri oceni gibanja odhodkov po odbitku diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov se šteje, da je odklon znoten, če njegov skupni učinek na javnofinančni saldo dosega najmanj 0,5 % BDP v posameznem letu ali skupaj v dveh zaporednih letih.

Odklon pri gibanju odhodkov se ne šteje za znoten, če je zadevna država članica preseгла srednjeročni proračunski cilj, ob upoštevanju možnosti, da gre za znatne izredne prihodke, in če proračunski načrti, predstavljeni v programu za konvergenco, ne ogrožajo tega cilja v programskem obdobju.

▼ M2

Odklon se prav tako lahko ne upošteva, če ga povzroči izreden dogodek, na katerega zadevna država članica ne more vplivati in ki ima pomembne posledice za finančno stanje sektorja države, ali nastane zaradi resnega gospodarskega upada v euroobmočju ali celotni Uniji, pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti.

ODDELEK 3A

NAČELO STATISTIČNE NEODVISNOSTI

Člen 10a

Da se zagotovi, da večstranski nadzor temelji na zanesljivih in neodvisnih statističnih podatkih, države članice zagotovijo strokovno neodvisnost nacionalnih statističnih organov, ki je v skladu z Evropskim statističnim kodeksom ravnanja, kot je določen v Uredbi (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki⁽¹⁾. To vključuje vsaj:

- (a) pregledne postopke zaposlovanja in odpuščanja, ki morajo temeljiti izključno na poklicnih merilih;
- (b) proračunska sredstva, ki morajo biti dodeljena na letni ali večletni osnovi;
- (c) datum objave ključnih statističnih podatkov, ki mora biti določen precej vnaprej.

▼ B

ODDELEK 4

SKUPNE DOLOČBE

▼ M2*Člen -11*

1. Komisija zagotavlja redni dialog z ustreznimi organi držav članic v skladu s cilji te uredbe. S tem namenom Komisija zlasti izvaja misij, da bi ocenila ekonomske razmere v državi članici in prepoznala tveganja ali težave pri upoštevanju ciljev te uredbe.

2. Komisija lahko izvaja misije okrepljenega nadzora v državah članicah, za katere veljajo priporočila, izdana v skladu s členom 6(2) ali členom 10(2), z namenom spremljanja na kraju samem. Zadevne države članice zagotovijo vse potrebne informacije za pripravo in vodenje teh misij.

3. Kadar je zadevna država članica sodelujoča država članica ali država članica, ki sodeluje v MMT2, Komisija lahko, če se ji to zdi primerno, k udeležbi pri nadzornih misijah povabi predstavnike Evropske centralne banke.

⁽¹⁾ UL L 87, 31.3.2009, str. 164.

▼ **M2**

4. Komisija o rezultatih misij iz odstavka 2 poroča Svetu in se lahko odloči, če je primerno, da svoje ugotovitve objavi.
5. Ko Komisija izvaja misije iz odstavka 2, posreduje svoječasne ugotovitve zadevni državi članici za pripombe.

▼ **B***Člen 11*

V okviru večstranskega nadzora iz te uredbe Svet pripravi tudi celovito oceno iz ► **M2** člena 121 ◀(3) PDEU.

Člen 12

V skladu z drugim pododstavkom ► **M2** člena 121 ◀(4) predsednika Sveta in Komisije v svoje poročilo Evropskemu parlamentu vključita tudi rezultate večstranskega nadzora, izvedenega v skladu s to uredbo.

▼ **M2***Člen 12a*

1. Komisija do 14. novembra 2014 in nato vsakih pet let objavi poročilo o izvajanju te uredbe.

Poročilo med drugim oceni:

- (a) učinkovitost uredbe, zlasti ali so se določbe, ki urejajo postopke odločanja, izkazale za dovolj zanesljive;
  - (b) napredek pri zagotavljanju tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic v skladu s PDEU.
2. Kjer je primerno, se temu poročilu priloži predlog za spremembo te uredbe, med drugim tudi postopkov odločanja.
  3. Poročilo se posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.

▼ **B***Člen 13*

Uredba začne veljati 1. julija 1998.

Uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.